

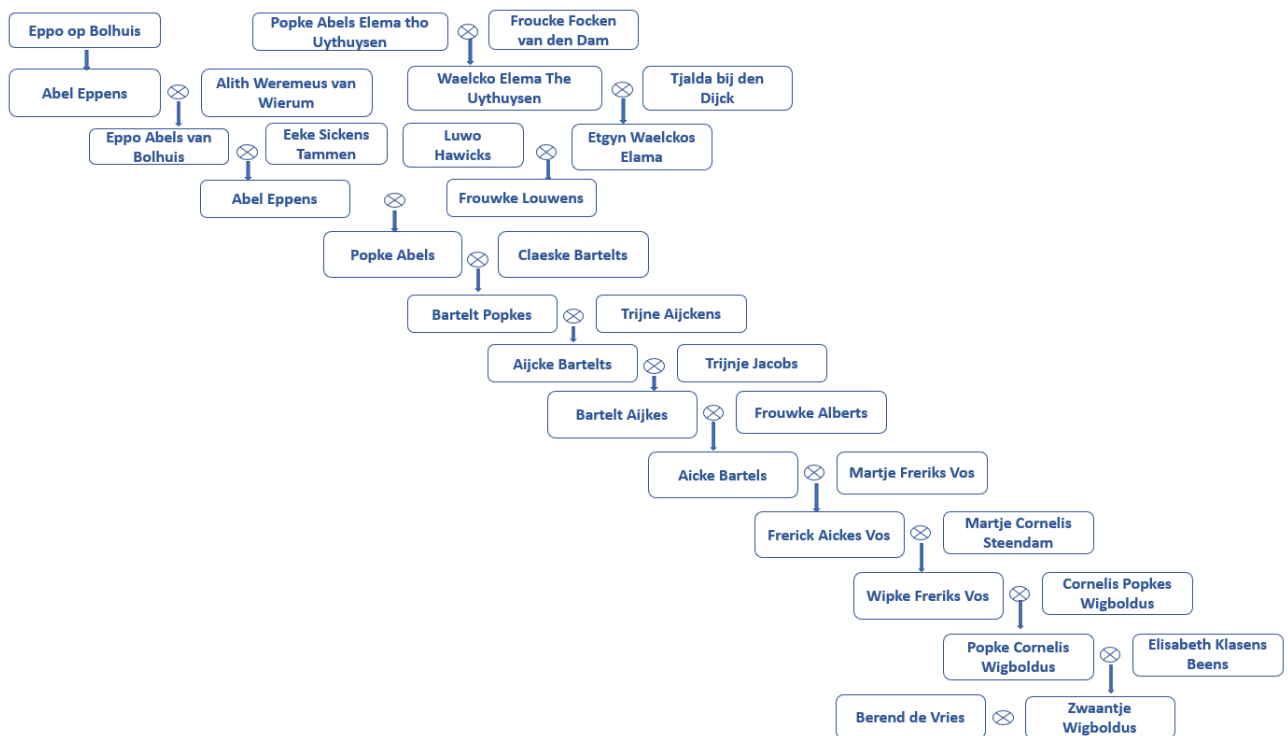
Nazaten van Popke Abels (van Bolhuis) en zijn vrouw Claeske Bartels

Albert van der Kaap

Abel Eppens, de bekende kroniekschrijver was een van mijn 4.096 stamoudvaders.¹ Hij was een voorouder van mijn betovergrootmoeder Zwaantje Wigboldus. Er waren ook familiebanden tussen Abel Eppens en Jacob Fockens, de broer van een van mijn 1024 stamovergrootmoeders, Focktyen Fockens.

Noot:

Hoewel Bartelt Popkes op veel websites een zoon van Popke Abels en Claeske Bartelts wordt genoemd, heb ik hiervoor geen bron kunnen vinden.

Popke Abels

Popke Abels, zoon van Abel Eppens en Frouwke Louwens, werd geboren rond 1571 op Bolhuis in Eekwerd en overleed rond 1625 in Wirdum. Hij trouwde (1) rond 1590 in Ezinge met Claeske Bartelts, geboren rond 1565 in Ezinge en overleden voor 1614 met wie hij drie kinderen kreeg, onder wie Bartelt. Popke trouwde (2) rond 1614 in Ezinge met Bewe Mentens, geboren rond 1675 in Ezinge, overleden rond 1650 op Bolhuis, met wie hij nog vier kinderen kreeg.

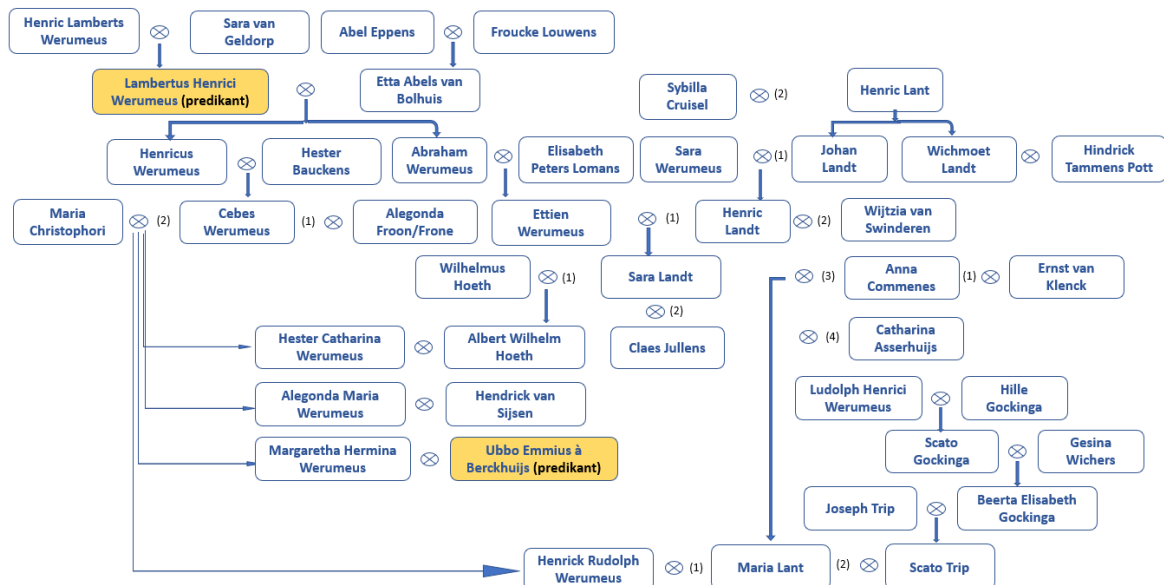
Popke woonde op "Bolhuis", eigenerfde, kerkvoogd in 1605 en wordt als zodanig genoemd tot 1623. Van 1617 tot 1623 was hij ook landdagcomparant.

¹ Zie het artikel over Abel Eppens.

Broers en zus van Popke Abels

Etta Abels van Bolhuis

Etta Abels van Bolhuis was een zus van Popke. Zij trouwde met de predikant Lambertus Henrici Werumeus. Het is niet uitgesloten dat de man van hun kleindochter Ettien, Henric Landt, verwant was aan apotheker Albert Landt, de man van Ida Brongersma, zus van mijn stamovergrootmoeder Eetyen Brongersma, getrouwd met dominee Daniel Mees.

Louwe Abels van Bolhuis

Louwe Abels was een broer van Popke. Hij werd in 1563 geboren in Eekwerd en overleed in 1611. Hij leefde vanaf 1581 als balling in Emden. Hij trouwde met een Maria. In 1595 werd hij de eerste hervormde predikant van Loppersum. Hij woonde de Synoden bij van 1595, 1598, 1602, 1603 en 1604, was meermalen gedeputeerde der Synode en behartigde allerlei kerkelijke zaken in gemeenten en bij de hoge overheid. In 1603 is hij afgevaardigde naar de Noord-Hollandse Synode. Zijn zoon Adolf Louwens was burgemeester van Groningen (zie de bijlage hieronder).

Sicco Abels van Bolhuis

Sicco Abels (Sicco Abeli/Sixtus Abeli ab Equart) was mogelijk een broer van Popke. Hij werd geboren rond 1565 in Wirdum en stierf na 1605 in Ezinge, waar hij de eerste predikant was. Hij studeerde in 1597 theologie in Franeker.² Op 5 september 1603 wijst de classis een verzoek van Heyne Heynens en de gemeente in Saaxum het op Sixtus Abeli (predikant te Ezinge*) als 'pastor' en 'mededeener' uitgebrachte beroep goed te keuren, van de hand omdat de classis zich niet kan verzetten tegen het mandaat van de Hoofdmannen en de besluiten van de synode inzake combinaties van gemeenten. Volgens resolutie van Gedeputeerde Staten van 22 mei 1601 moesten Oldehove, Niehove en Saaxum gecombineerd worden.³

² Groninger Volksalmanak 1921, blz 61.

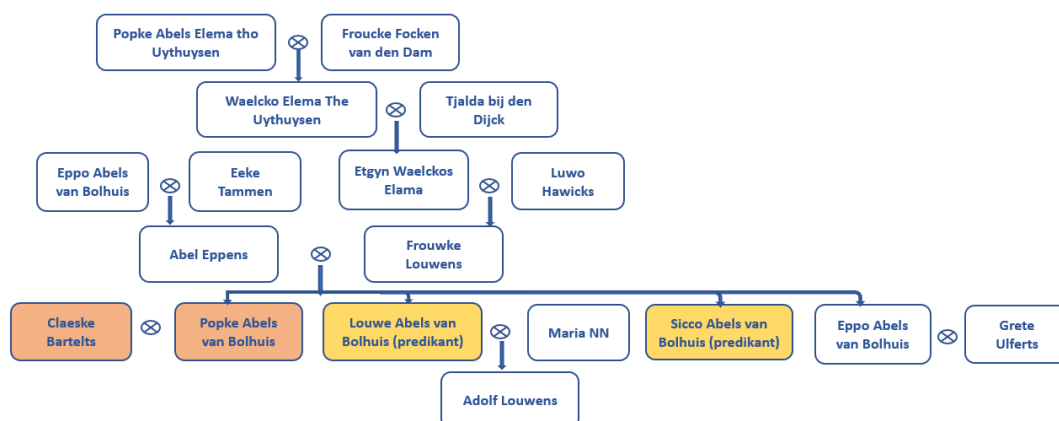
³ <https://corpusroemeling.nl/download/CorpusRoemelingGroningenDrenthe.pdf>

Een Sixtus Abeli ab Equert schreef het proefschrift *Favente Deo Uno & Trino Disputationum theologiarum vicesimam septimam de mortuorum resurrectione et vita aeterna*, uitgegeven in Franeker in 1599.⁴

In het Nieuw Nederlandsch biografisch woordenboek uit 1911 (deel 1) wordt van Sicco/Sixtus Abeli, predikant in Ezinge van 1602-1605, gezegd dat hij misschien een zoon was van Abelus Johannes van Stellingwerf.⁵

Eppo Abels van Bolhuis

Eppo Abels van Bolhuis was een broer van Popke. Hij werd rond 1567 geboren in Eekwerd en overleed na 1615. Hij trouwde in 1616 met Grete Ulferts, geboren rond 1571 in Wirdum en overleden rond 1629 in Oldenzijl, dochter van Olphert Jansen en Liefke Berents. Eppo woonde in 1611 in Oldenzijl. Zij kregen vier kinderen, onder wie Abel Eppens van Bolhuis, geboren rond 1617. Abel trouwde (1) op 19 januari 1639 in Oldenzijl met Jantien Michiels, geboren op 4 maart 1603 en (2) op 20 februari 1659 in Groningen met Aka Columbier, geboren rond 1615. Een bekende nazaat van hen was Michiel van Bolhuis, getrouwd met Alagonda Beckeringh. Aan hen is een apart artikel gewijd.

Menewer Fockens

Menewer Fockens was een dochter van Jacob Fockens (broer van mijn voorouder Focktyen Fockens) en Ettien Louwens, een nicht van Popke. Zij werd rond 1620 geboren op Huninga in Eenrum en overleed op 31 oktober 1645. Zij trouwde op 11 september 1639 met Duurt Elema tho Allersma, geboren op 4 oktober 1618 in Ezinge, overleden in 1682 in Ezinge zoon van Sirp Elema tho Allersma en Hillegonde Swalue.⁶ In de huwelijksvoorwaarden van Menewer en Duurt (3 augustus 1639) werd vastgelegd dat zij 'tegen het volgende jaar' het huis Allersma⁷ mochten gebruiken. In de loop der tijd krijgen zij door het uitkopen van de andere erfgenamen Allersma

⁴ <http://bit.ly/3xaa6V2>

⁵ https://www.dbnl.org/tekst/molh003nieu01_01/molh003nieu01_01_0025.php

⁶ Volgens De Nederlandsche Leeuw, 1989, zouden portretten van Menewer en Duurt in het bezit zijn van het Groninger Museum.

⁷ Zie <https://nl.wikipedia.org/wiki/Allersmaborg>

volledig in eigendom. Rond 1650 liet Duurt een gracht met singels en een ophaalbrug aanleggen, waardoor het huis het aanzien van een borg kreeg.

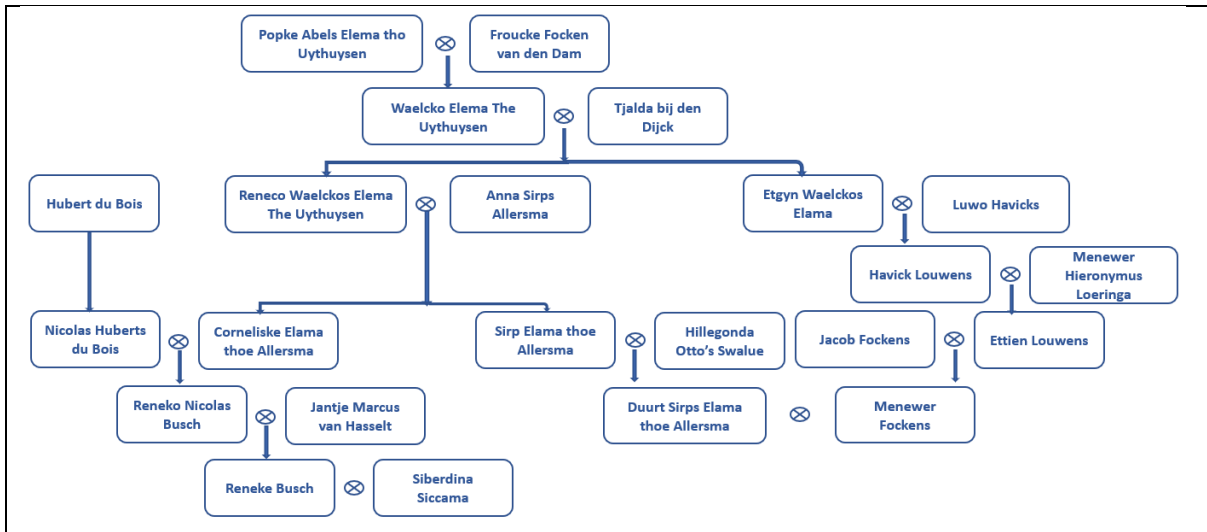
De Allersmaborg bij Ezinge.

Duurt was hoveling te Ezinge, Feerwerd, Hardeweer, Grootegast en Doesum, erschepper van de Aduarderzijen, mede-gecommitteerde van de Raad ter Admiraliteit te Harlingen en grietman te Ezinge en Hardeweer.⁸

Duurt Sirps Elema thoe Allersma en Menewer Fockens, door Jan Jans de Stomme (1615-1657/58).

⁸⁸ Zie ook het artikel over de familie Fockens.

Bartelt Popkes

Bartelt Popkes, zoon van Popke en Claeske, werd geboren rond 1599 in Wirdum en stierf op 23 augustus 1666 in Weiwerd. Hij trouwde rond 1620 in Weiwerd met Trijne Aikes/Ayckens, geboren rond 1601 in Weiwerd, overleden op 29 augustus 1665 in Weiwerd. Hij was landbouwer.

Anno 1665.
Den 29 Augusti is Bartelt Popkes huys vr. genaemt Trijne Aikes in den Hoore ontflap.

Anno 1666.
den 15. Januarii is Hendrick Melchers in den Hoore ontflapen.
den 26. Majj is Lauwerens Derchs Huys vr. genaemt Anne, in den Hoore ontflapen.
den 27. Augusti is Bartelt Popkes in den Hoore ontflapen.

Broer van Bartelt Popkes

Abel Popkes van Bolhuis

Abel Popkes van Bolhuis (landbouwer en gezworene) en broer van Bartelt, werd geboren rond 1590 in Enselsens en stierf in 1670 in Middelbert. Hij trouwde in 1626 met Geesien Jans, geboren rond 1610, dochter van Jan Peters en Hille. Uit dit huwelijk:

Harmen Abels van Bolhuis

Harmen Abels van Bolhuis (landbouwer) werd geboren in 1637 in Middelbert en overleed in 1693 in Middelbert. Hij trouwde op 20 maart 1664 in Middelbert met Maritien Benes, geboren rond 1635 in Enumatil, dochter van Bene en Jantien. Uit dit huwelijk:

Popke Harmens van Bolhuis

Popke Harmens van Bolhuis (koster van de martinikerk in Groningen) werd gedoopt op 5 februari 1755 in Middelbert en overleed op 23 januari 1728. Hij trouwde (1) op 15 mei 1696 in Groningen

met Jantje Jans Baas, gedoopt op 13 juli 1673 in Winsum, overleden op 1 december 1730 in Groningen, dochter van Jannes Jans Baas en Bettien Pieters en (2) met Geertruida Jelis. Uit het eerste huwelijk:

Jannes van Bolhuis

Jannes van Bolhuis (bakker en luitenant)⁹, geboren aan het Martinierkhof Groningen, gedoopt in de Martinikerk in Groningen op 29 december 1699, overleden in Groningen, en daar begraven op 22 mei 1739. Hij trouwde op 9 maart 1723 in Groningen met Elisabeth Nielandt, gedoopt in de Der Aa-kerk Groningen op 18 oktober 1702, overleden in Groningen op 27 september 1772, dochter van Philippus Elsgheet en Anneije Geerts. Uit dit huwelijk:

Abel Popke van Bolhuis

Abel Popke van Bolhuis (bakker, brouwer en luitenant), geboren op de Grote Markt in Groningen, gedoopt op 4 december 1725, overleden op 28 februari 1780 in Groningen. Hij trouwde op 17 mei 1748 in Groningen met Margien Aling, gedoopt op 31 mei 1725 in Groningen, overleden op 18 oktober 1796 in die stad, dochter van Harm Aling (slager) en Margaretha Joachimi.¹⁰ Uit dit huwelijk:

Margien Aling en het familiewapen Aling.

Harm Jan van Bolhuis

Harm Jan van Bolhuis (brouwer, luitenant-kolonel van het achtste bataljon infanterie) werd geboren in de Turftorenstraat in Groningen en gedoopt op 10 januari 1766 in Groningen en stierf daar op 5 oktober 1824 in de Herestraat U20. Hij trouwde (1) op 13 april 1786 in Groningen met Geertje van Olst, geboren in 1763, overleden in 1800 en (2) in 1802 met Elisabeth Reiding. Met haar woonde hij op de borg Luinga in Bierum¹¹, die hij in 1803 kocht van Josina Petronella Alberda

⁹ <http://www.greetsgenealogie.nl/gezinskaart-van-jannes-van-bolhuis-1699-1739/>

¹⁰ Zie voor de voorouders van Margien Aling: <http://www.homanfree.nl/aling2/aling-frm2.htm>

¹¹ Zie voor de geschiedenis van de borg:

<https://www.nazatendevries.nl/Artikelen%20en%20Cols/Borgen/Bierum/De%20borg%20Luinga%20bij%20Bierum.html>

van Bloemersma, weduwe van Cornelius baron van Maneil, en die hij vanwege schulden weer moest verkopen. In 1825 werd de borg op afbraak geveild.

De borg op de kaart van Theodorus Beckeringh (1781) en Harm Jan van Bolhuis met zijn eerste vrouw Geertje van Olst.

Hij was heer van Bierum en achtereenvolgens lid van de Tweede Nationale Vergadering, de Constituerende Vergadering en van Eerste Kamer van het Vertegenwoordigend Lichaam. Vanaf 1803 was hij lid van de municipaliteit van Holwierde. Van 1811 tot 1812 was hij maire van Groningen en van 1812 tot 1813 van Bierum. Van 1812 tot 1820 was hij notaris in Middelstum. Hij was grootgrondbezitter en bezat ook een houtzaagmolen bij Appingedam en een steenfabriek in Adorp. Uit het eerste huwelijk:

Hendrik van Bolhuis

Hendrik van Bolhuis werd geboren op 6 februari 1787 in Groningen en stierf op 6 maart 1861 in Leens. Hij trouwde in 1821 met Jantien Houwing Oltkamp. Hij was hij onder meer griffier van het vrederegerecht van het kanton Winsum en van het departement Westereems. In 1811 werd hij de eerste keizerlijke notaris te Winsum. In 1812 werd hij aangesteld als notaris in Leens, een functie die hij tot 1861 vervulde. Ook was hij procureur bij de arrondissementsrechtbank te Appingedam. Hij kocht op 31 januari 1822 de borg en het landgoed Verhildersum¹² van Edzard Tjarda van Starkenborgh voor 8500 gulden. In de Petruskerk te Leens is een overhuifde herenbank in de zuidbeuk van de kerk die herinnert aan Van Bolhuis. Uit dit huwelijk:

¹² Zie over deze borg ook: <https://histoforum.net/borgen/Clant%20en%20de%20borg%20Verhildersum.pdf>

Hendrik Frima

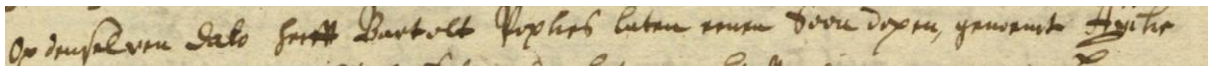
Hendrik Frima (procureur), geboren op 4 augustus 1851 in Appingedam, overleden op 31 oktober 1904 in Groningen. Hij trouwde op 29 april 1881 in Groningen met Jacqueline Agatha van der Tuuk, geboren op 2 april 1856 in Nieuwolda, overleden op 20 januari 1915 in Leens, dochter van Nicolaus Lambertus van der Tuuk en Petronella Helena Clasina Lenting. Uit dit huwelijk:

Hendrik Frima

Hendrik Frima (advocaat, procureur), geboren op 4 juli 1882 in Groningen, overleden op 20 augustus 1963 in Groningen. Hij trouwde op 3 mei 1915 in Leens met Grietje Alida Boer, geboren op 30 april 1895 in Warfhuizen, overleden op 9 december 1963 in Groningen, dochter van Enne Boer en Janna Elizabeth Wijk. Zij gebruikten Verhildersum als zomerverblijf, maar toen hun huis in de stad tijdens W.I.II werd geconfisqueerd verbleven zij permanent op de borg.

Aijcke Bartelts van Bolhuis

Aijcke Bartelts, zoon van Bartelt en Trijne, werd gedoopt op 21 november 1641 in Weiwerd en overleed op 21 oktober 1694 in Weiwerd.

Hij trouwde (1) op 1 juni 1673 in Weiwerd met Hillechjen Fredricks uit Harkstede, overleden op 30 september 1674 (in het kraambed).

Hij trouwde (2) op 3 september 1676 in Weiwerd met Trijne Jacobs, gedoopt op 31 mei 1644 in Wirdum, overleden op 19 april 1719 in Weiwerd. Uit het eerste huwelijk een dochter, overleden na zeven weken, uit het tweede huwelijk zeven kinderen van wie Bartelt het oudste kind was.

Aicke Bartelts, de jongste zoon van Aijcke werd gedoopt op 1 maart 1695, dus na de dood van zijn vader.

Bartelt Aijkes

Bartelt Aijkes (landbouwer), zoon van Aijcke en Trijne, werd gedoopt op 23 januari 1678 in Weiwerd en werd begraven op 26 mei 1754 in Weiwerd. Hij trouwde op 15 april 1703 in Weiwerd met Frouwke Alberts, geboren rond 1666 in Weiwerd, overleden op 23 augustus 1750, dochter van Albert Pieters uit Weiwerd en Hilje Redmers uit Oterdum.

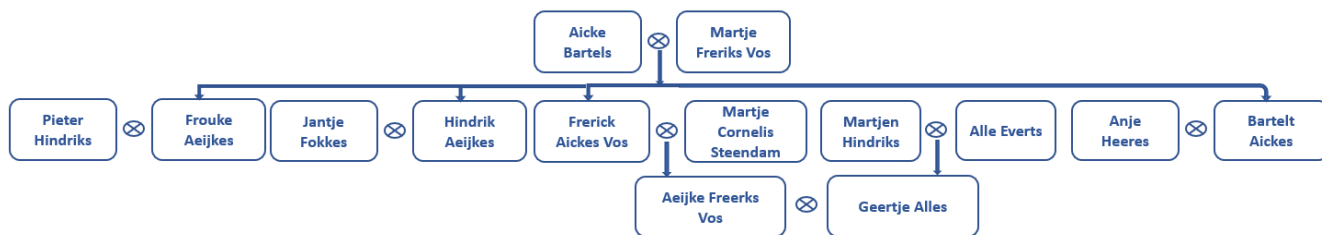
Frouwke was eerder, op 25 mei 1690 in Weiwerd, getrouwd met Regnerus Regneri Wolphius (1692-9 februari 1702) met wie zij twee kinderen kreeg. Regnerus was schoolmeester in Weiwerd en daar vanaf 26 april 1693 ook collecteur. Ook zijn vader, Regnerus, was schoolmeester.

Met Bartelt kreeg Frouwke nog drie kinderen van wie Aicke het tweede kind was.

Aicke Bartels

Aicke Bartels, zoon van Bartelt en Frouwke, werd gedoopt op 31 januari 1706 in Weiwerd. Hij trouwde op 20 april 1727 in Weiwerd met Martje Freriks Vos, gedoopt op 10 juni 1708 in Weiwerd. Zij waren landbouwers o.a. op de boerderij Garbendeweer, Uiteinderweg 15, Holwierde, gelegen op

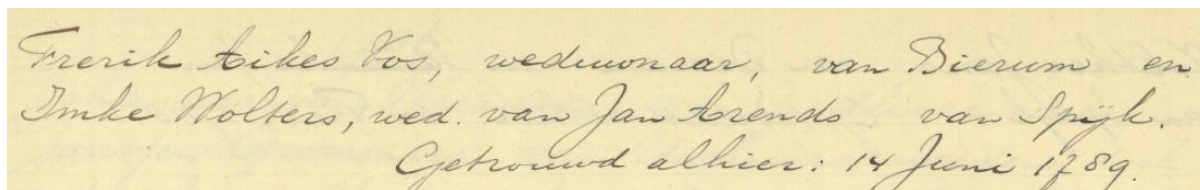
een wierde en mogelijk van oorsprong een kloostervoorwerk van het klooster Bloemhof. Zij kregen zeven kinderen, van wie Frerick het vierde kind was.

Frerick Aickes Vos

Frerick Aickes Vos, zoon van Aicke en Martje, werd gedoopt op 18 september 1735 in Holwierde. Hij trouwde in februari 1756 (huwelijkscontract 29 januari 1756; toestemming voor het huwelijk op 1 februari in Bierum) in Holwierde met Martje Cornelis Steendam, geboren in november 1731 in Bierum, overleden voor 14 juni 1789 in Bierum.

Frerick trouwde (2) op 14 juni 1789 in Bierum (huwelijkscontract 22 mei 1789) met Imke Wolters, weduwe van Jan Arends.

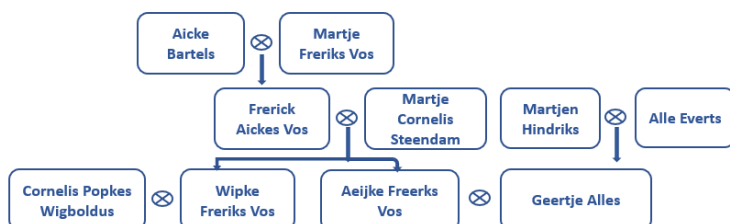
Frerick was landbouwer aan de Hereweg 17 en later op de boerderij Hemery, Bredeweg 7, beide in Bierum. Frerick en Martje kregen negen kinderen¹³, onder wie Wipke.

Jan Cornelis Steendam

Martje had een broer, Jan Cornelis Steendam die getrouwd was met Lijsabeth Harms Vegter.

Wipke Freriks Vos

Wipke Freriks Vos, dochter van Frerick en Martje, werd gedoopt op 3 maart 1765 in Bierum en overleed op 20 november 1795 in Loppersum. Zij trouwde op 15 april 1787 in Huizinge met Cornelis Popkes Wigboldus, gedoopt op 7 januari 1759 in Garmerwolde, overleden op 15 april 1787 in Huizinge.

¹³ <https://www.genealogieonline.nl/groningse-doopsgezinden/l44575.php>

Popke Cornelis Wigbolus

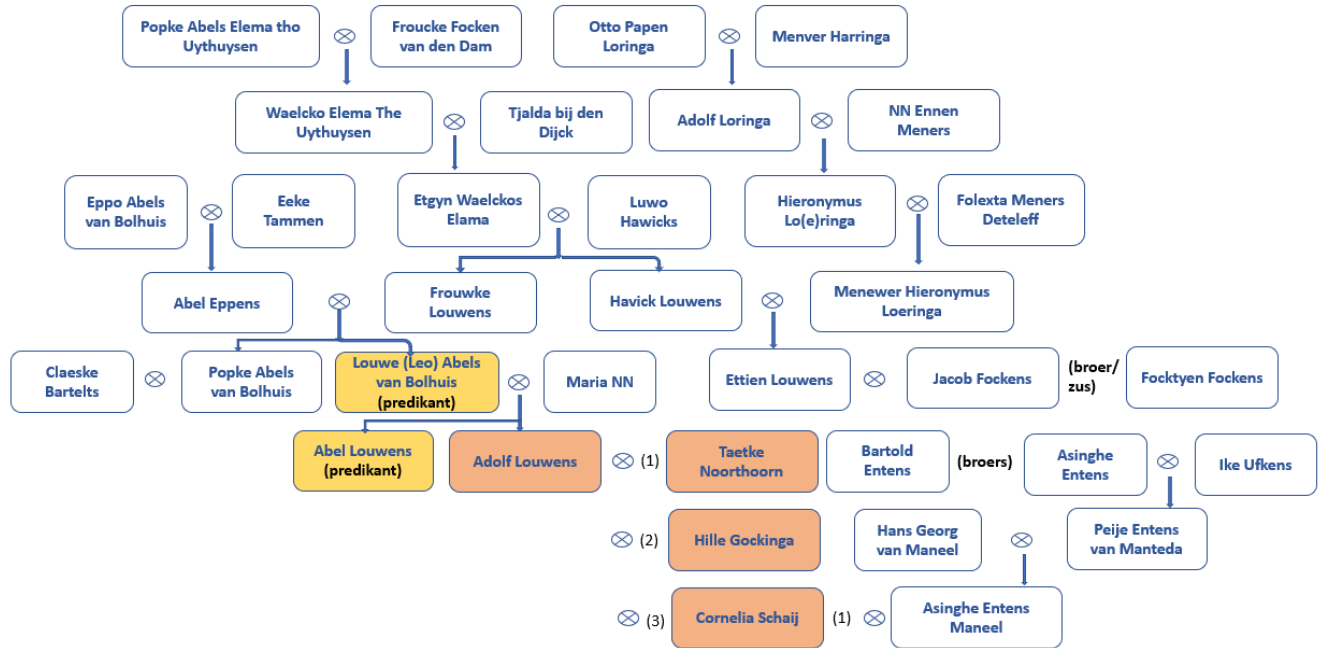
Popke Cornelis Wigboldus, zoon van Wipke en Cornelis, werd gedoopt op 13 december 1793 in Loppersum en overleed op 22 maart 1855 in Horsten. Hij trouwde op 20 december 1823 in Nieuwe Pekela met Elisabeth Klasens Beens, gedoopt op 15 januari 1794 in Veendam, overleden op 20 december 1875 in Zandberg (Odoorn), dochter van Klaas Jans Benes en Anna Jans Bronsema.

Zwaantje Wigboldus

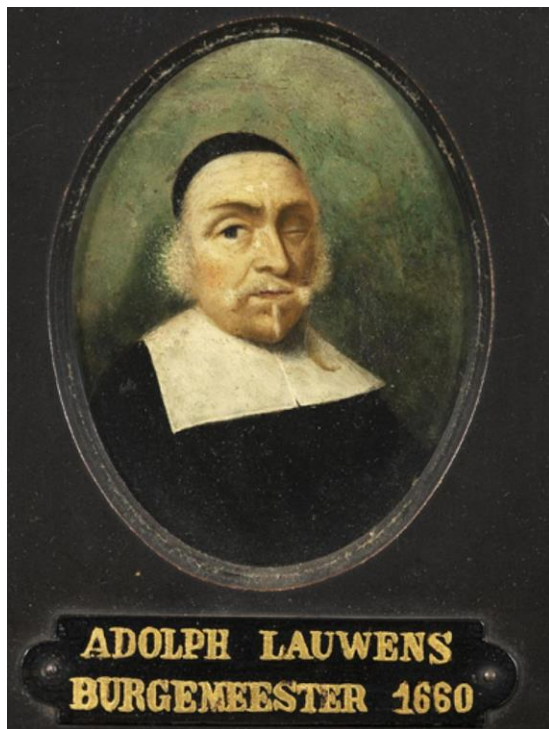
Zwaantje Wigboldus, dochter van Popke en Elisabeth, mijn betovergrootmoeder, werd geboren op 10 november 1834 in Roswinkel en overleed op 3 mei 1872 in Mussel. Zij trouwde op 15 oktober 1859 in Onstwedde met Berend de Vries, geboren op 22 april 1837 in Mussel, overleden op 8 juli 1884 in Onstwedde, zoon van Habbe Jans de Vries en Janna Jans Heideman.

Bijlage: Adolf Louwens en Abel Louwens

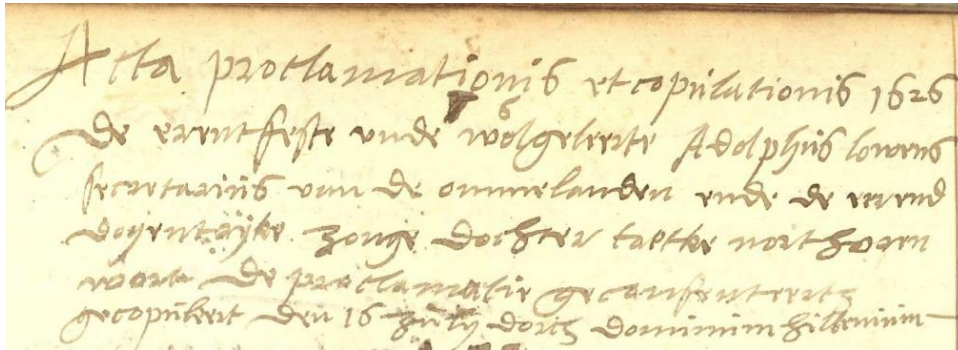
Adolf en Abel waren neven van Popkes, zoons van zijn broer Louwe (Leo) Abels.

Adolf Louwens werd in 1600 geboren als een zoon van de eerste predikant van Loppersum Leo (Louwe) Abels. Hij overleed op 30 april 1668 in Groningen.

Hij trouwde drie keer. Op 16 juli 1626 met Taetke Northoren, dochter van de burgemeester Johan Noorthoorn.

In 1637 hertrouwde hij met Hille Gockinga, dochter van Scato Gockinga, raad en syndicus der Ommelanden.¹⁴

Louwens hertrouwde in 1650 met Cornelia Schaij, weduwe van Asinghe Entens Maneel (Maneil) met wie zij op 1 juni 1634 in Groningen was getrouwd.¹⁵

Van Maneel/Maneil

Johan van Maneel (Maneil) (1543-1600) was hofjonker van graaf Edzard II en 'Amtmann' en drost van Pewsum en bevelhebber van de burcht en de heerlijkheid Pewsum en Locquard. Hij trouwde met Clara von Oldenbockum. Uit dit huwelijk wordt zoon Hans Georg (Johann Jurgen) geboren, die trouwt met Peije Entens van Manteda, nicht van de bekende/beruchte Bartold Entens.¹⁶

Asinghe Entens van Maneel was een zoon uit dit huwelijk. Hij trouwde op 1 juni 1634 met Cornelia Schaij, dochter van Cornelis Schaij en Margaretha Elisabeth Duivenack. Met hem kreeg Cornelis een zoon Hans Georg van Maneel, geboren in 1635 en getrouwd met Anna Margareta Cornelis Ackema, geboren rond 1630.

Adolph studeerde filosofie aan de Universiteit van Groningen en daarna rechten aan de Universiteit van Leiden. Louwens begon zijn carrière in 1625 als secretaris van de Ommelanden. Vervolgens werd hij secretaris van de Hoge Justitiekamer van Stad en Lande. Ook was hij curator van de Universiteit van Groningen. Later werd hij raadsheer, lid van de Raad van State en gedeputeerde van de Staten voor de stad Groningen. Nadien bekleedde hij het burgemeesterschap van Groningen gedurende negen jaar.

Schoonzoon van Adolph Louwens

Overste luitenant Gerhard Schaij/Schaeij, die in 1659, als kapitein, werd aangesteld tot commandeur van de schans in Delfzijl, was de schoonzoon van burgemeester Adolf Louwens, die een brief naar het Staatse leger had gestuurd waarin hij verzocht zijn schoonzoon aan te bevelen voor het vacante

¹⁴ Zie het artikel over de Gockinga's.

¹⁵

<https://www.nazatendevries.nl/Artikelen%20en%20Colums/Personen/Van%20Maneil/Het%20geslacht%20Van%20Maneil.html>

¹⁶ https://nl.wikipedia.org/wiki/Bartholt_Entens_van_Mentheda

commandeurschap van Delfzijl in 1658. Deze brief ging vergezeld van een minuutbrief¹⁷ van Willem Frederik.

Onduidelijk is of het hier om dezelfde schoonzoon gaat als degene aan wie Adolph op 17 mei 1655 de halve behuizing met plaats, washuis enz., gelegen over de Ebbingbrug, op de hoek van de Nieuwe Ebbingestraat, overdraagt.

Abel Louwens

Abel Louwens (Abelis Leonis) was een broer van Adolf. Hij werd geboren in 1601 in Groningen en hij overleed op 25 januari 1653 in Leegkerk, waar hij op dat moment predikant was. Hij werd op 4 maart 1618 ingeschreven als student in Groningen. Hij was niet alleen in Leeg- en hoog-kerk en Dorckwert predikant, maar ook van 1620-1634 in Loppersum).

Anno 1653, den 25 january, is in den Here gerust de eerweerdige en welgelerde Abelus Lambertia A (van) Bolhuis, pastoor tot Leegh-Hoegh-kerck en Derckquert (Dorckwert)

¹⁷ Het woord 'minuut' komt van het Latijnse woord voor "klein", minuta. Vroeger werden ambtelijke documenten gedictieerd aan schrijvers, die de tekst noteerden in kleine letters (minuta scriptura), om ze later in grote letters uit te werken. [https://nl.wikipedia.org/wiki/Minuut_\(document\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Minuut_(document))